

Dosar nr. 2ra-28/17

DECIZIE

25 ianuarie 2017

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, – Tatiana Vieru,

Judecători – Nicolae Craiu, Oleg Sternioală,

Mariana Pitic, Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de către avocatul Andrei Tarîța, în interesele lui Zadebschii Vasile,

în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Zadebschii Vasile către ÎM „Dionysos-Mereni” SA, Vladimir Pirojcov, Valentina Pîrcalab cu privire la nulitatea absolută a procurii, nulitatea actului juridic cu obligarea încetării tulburării posesiei și încasarea prejudiciului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Zadebschii Vasile, casată hotărârea Judecătoria Anenii Noi din 22.12.2014 și hotărârea suplimentară din 29 ianuarie 2016, și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea lui Zadebschii Vasile către ÎM „Dionysos-Mereni” SA, Vladimir Pirojcov, Valentina Pîrcalab cu privire la nulitatea absolută a procurii, nulitatea actului juridic cu obligarea încetării tulburării posesiei și încasarea prejudiciului a fost respinsă ca neîntemeiată,

a c o n s t a t a t :

La 07.12.2011, Zadebschii Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Dionysos-Mereni” SA cu privire la nulitatea actelor juridice.

În motivarea cererii, reclamantul a indicat că, la 19 iunie 2002, notarul Pîrcalab Valentina, a autentificat contractul de vânzare-cumpărare nr. 1806, în bază căruia Vladimir Pirojcov a înstrăinat întreprinderii ÎM „Dionysos Mereni” SA terenul agricol cu suprafața de 2,36 ha, cu nr. cadastral 1025107081, amplasat în s. Crețoaia, raionul Anenii Noi.

La înstrăinarea terenului, Vladimir Pirojcov a acționat din numele proprietarului Vasile Zadebschii, în baza procurii nr.1475 din 24 mai 2002, autentificată de notarul Pîrcalab Valentina, potrivit căreia, reclamantul chipurile l-ar fi investit cu asemenea împuterniciri.

În urma acestor acțiuni frauduloase, reclamantul a fost deposedat ilegal de patrimoniul ce-i aparținea în mod legal, fiindu-i încălcat flagrant dreptul de proprietate, protecția căruia este garantată prin art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale din 04.11.1950, art. art. 46, 127 al Constituției Republicii Moldova, art. 316 Cod civil.

Pirojcov Vladimir, prin falsificarea de acte și folosindu-se de neglijența criminală a notarului Rîcalab Valentina, a înstrăinat terenul fără a avea în acest scop acordul reclamantului și împuternicirile necesare.

Invocând prevederile art. art. 216, 220, 196, 252, 315, 316 Cod civil, reclamantul a menționat că contractul de vânzare-cumpărare a terenului nr. 1806 din 19.06.2002, încheiat între Zadebschii Vasile și ÎM „Dionysos-Mereni” SA, privind înstrăinarea terenului cu suprafața de 2,36 ha, nr. cadastral 1025107081, amplasat în localitatea Crețoaia, raionul Anenii Noi, nu poate produce careva efecte juridice pentru proprietarul de drept Vasile Zadebschii, deoarece a fost încheiat fără încuviințarea acestuia și prin actul judecătoresc instanța este chemată să constate violarea art. 1 al Protocolului nr. 1 la Convenția Europeană și să desfacă contractul de vânzare-cumpărare, cu repunerea reclamantului în drepturile legale asupra terenului.

Astfel, reclamantul a solicitat: constatarea nulității absolute a procurii nr. 1475 din 24.05.2002, autentificată de notarul Valentina Pîrcălab; recunoașterea nulă a contractului de vânzare - cumpărare a terenului nr.1806 din 19.06.2002, încheiat între Zadebschii Vasile și ÎM „Dionysos- Mereni” SA, privind înstrăinarea terenului cu suprafața de 2,36 ha, nr. cadastral 1025107081, amplasat s. Crețoaia, raionul Anenii Noi; obligarea ÎM „Dionysos-Mereni” SA să înceteze tulburarea posesiei lui Zadebschii Vasile asupra terenului cu nr. cadastral 1025107081, prin eliberarea terenului de viță cu vie cu încasarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării pricinii, reclamantul, Zadebschii Vasile, a înaintat mai multe cereri de completare și concretizare a cerințelor acțiunii, prin care a solicitat și încasarea de la copârâți a prejudiciului patrimonial cauzat prin deposedarea lui Zadebschii Vasile de terenul cu suprafața de 2,36 ha, nr. cadastral 1025107081, amplasat în s. Crețoaia, raionul Anenii Noi, în sumă de 14117 de lei, susținând că pârâții Pirojcov Vladimir și Pîrcălab Valentina sunt culpabili în măsura egală pentru deposedarea ilegală a lui Zadebschii Vasile de patrimoniu, urmând să despăgubească solidar pe reclamant pentru prejudiciul cauzat.

Din data de 07.06.2011, SA „Dionysos-Mereni”, alături de Pirojcov Vladimir și Pîrcălab Valentina, este ținut să compenseze reclamantului venitul ratat pe care l-a obținut din culpa lor, precum și să repare daunele cauzate reclamantului prin privarea ilegală de proprietate.

Pentru perioada 01.08.2003-16.08.2013, copârâții sunt obligați să repare prejudiciul cauzat lui Zadebschii Vasile, prin privarea de posibilitatea de a obține chiria de la arenda terenului, în sumă de 13824 de lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 22.12.2014, acțiunea înaintată de Zadebschii Vasile către Pirojcov Vladimir și Pîrcălab Valentina cu privire la nulitatea absolută a procurii, nulitatea actului juridic, cu obligarea încetării tulburării posesiei și încasarea prejudiciului, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 23.06.2016, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul declarat de Zadebschii

Vasile, a casat hotărârea primei instanțe din 22 decembrie 2014 și hotărârea suplimentară din 29 ianuarie 2016, a emis o hotărâre nouă prin care acțiunea lui Zadebschii Vasile a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 10.10.2016, Zadebschii Vasile a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23.06.2016, prin care a solicitat admiterea recursului cu casarea acesteia și a hotărârii Judecătoria Anenii Noi din 29.01.2016 cu remiterea pricinii la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, menționând că la judecarea pricinii, instanța de apel a admis încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și a normelor de drept procedural, fapt care, în conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, servește drept temei de declarare a recursului.

Astfel, în motivarea recursului, recurentul a indicat că, potrivit art. 166 alin. (2) lit. e) CPC, în cererea de chemare în judecată se indică circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretențiile și probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii.

Conformându-se normei citate, reclamantul a indicat și circumstanțele de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile.

Neindicarea tuturor normelor juridice, care reglementează raportul litigios, nu poate constitui temei de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată. Or, în speță, reclamantul nu a indicat norme străine raportului litigios pentru ca instanța să concluzioneze că circumstanțele de drept au fost indicate greșit de către reclamant.

La 20 ianuarie 2017 SA” Dionysos Mereni”, a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea cererii.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu alin. (3) al articolului enunțat, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În speță, reclamantul, Zadebschii Vasile, invocă nulitatea actului juridic sub formă de procură, întocmită la 24 mai 2002, cu nr.1475, prin prisma căreia, ulterior, la 19 iunie 2002, a fost autentificat contractul de vânzare-cumpărare nr. 1806, în bază căruia Vladimir Pirojcov a înstrăinat ÎM „Dionysos Mereni” SA terenul agricol cu suprafața de 2,36 ha, nr. cadastral 1025107081, amplasat în s. Crețoaia, raionul Anenii Noi, a cărui recunoaștere nulă, la fel, a fost solicitată de reclamant.

După cum atestă materialele pricinii, instanța de apel, în justificarea soluției sale de respingere a acțiunii ca neîntemeiată, invocând prevederile legale pre-citate, a conchis că instanța de fond, la examinarea litigiului în cauză, eronat a aplicat prevederile Codului civil, în redacția nouă, ceea ce a condus la clasificarea juridică incorectă a raportului material litigios, or, obiect al litigiului în pricina dată constituie nulitatea actelor întocmite până la 12.06.2003, momentul intrării în vigoare a noului Cod civil, astfel, concluzionând, în temeiul art. 372 alin. (3) CPC, că instanța de fond a aplicat eronat legea materială, iar reclamantul nu și-a concretizat pretențiile în

prima instanță și, în așa mod, apelul declarat de Zadebschii Vasile urmând a fi admis din alte motive.

Verificând legalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2016 prin prisma prevederilor legale, a argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul reține că concluziile instanței de apel expuse în decizie sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, deoarece, în speță, faptul indicării de reclamant a unor norme juridice care, în opinia instanței de apel, nu sunt aplicabile litigiului, neprecizării de către instanța de judecată a legii aplicabile litigiului, nu a generat nici schimbarea calității procedurale a părților, nici modificarea temeiului și obiectului acțiunii, acestea rămânând aceleași, dar pricina urmând a fi soluționată prin prisma legii aplicabile litigiului, ținându-se cont de faptul că judecătorul, este acela care cu ajutorul obiectului și a motivelor de fapt, urmează să facă încadrarea, nefiind necesară indicarea de către reclamant a anumitor texte din lege, pe care se întemeiază cererea, ci fiind suficient să se arate că cererea are temeiul juridic într-o normă din legislația în vigoare.

Astfel, precizarea legii aplicabile litigiului și determinarea raporturilor juridice dintre părți urmează a fi stabilite ținând cont de cumulul de date: obiectul și temeiurile acțiunii, obiecțiile pârâtului, alte circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În acest sens, nu poate fi reținut ca convingător argumentul instanței de apel privind clasificarea juridică incorectă a raportului material litigios la examinarea pricinii în instanța de fond, unul din motive fiind faptul precum că reclamantul nu și-a concretizat pretențiile. Or, calificarea (clasificarea) juridică reprezintă o chestiune de interpretare și aplicare a normelor de drept. Calificarea pe care o dă instanța influențează în mod direct legea aplicabilă raportului juridic.

Temeiul acțiunii este atât de fapt, cât și de drept: *temeiul de fapt* al acțiunii îl constituie faptele care generează nașterea acțiunii, iar *temeiul de drept* îl constituie norma juridică în care este prevăzut dreptul la acțiune.

În atare circumstanțe, la caz, se constată că soluția instanței de apel este bazată pe interpretarea eronată a circumstanțelor de fapt și de drept stabilite la examinarea pricinii, astfel, instanța de apel incorect aplicând prevederile art. 372 alin. (3) CPC, din care se deduce concluzia instanței de apel, precum că neprecizarea legii aplicabile litigiului a condus la modificarea pretențiilor reclamantului, iar acesta în instanța de fond nu și-a concretizat pretențiile, respectiv suportând modificări temeiul și obiectul acțiunii.

În context, se menționează că o hotărâre judecătorească trebuie să respecte cerințele art. 6 paragr. 1 CEDO, deoarece, potrivit jurisprudenței Curții Europene, noțiunea de proces echitabil prezumă ca o instanță internă să examineze, în mod real, problemele esențiale care i-au fost supuse analizei, cel puțin pentru a le aprecia relevanța.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să transmită pricina spre rejudecare în instanța de apel, în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2016 și de a remite pricina spre judecare în instanța de apel.

La judecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către avocatul Andrei Tarîța, în interesele lui Zadebschii Vasile.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2016, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Zadebschii Vasile către ÎM „Dionysos-Mereni” SA, Vladimir Pirojcov, Valentina Pîrcalab cu privire la nulitatea absolută a procurii, nulitatea actului juridic cu obligarea încetării tulburării posesiei și încasarea prejudiciului, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători –

Nicolae Craiu,

Oleg Sternioală,

Mariana Pitic

Svetlana Filincova